

Norske Trevarers hørings svar til Klimabaserte energikrav til bygg ref. 21/4140

Norske Trevarer er bransjeforeningen for produsenter av dører, vinduer, trapper og innredning til bygg med produksjon i Norge. Norske Trevarer er en del av Byggenæringens landsforening (BNL). Våre medlemmer teller 280 virksomheter fordelt i Norge, og sysselsetter 4500 årsverk. Vi representerer om lag 6 av 10 mrd. Innenfor trebearbeidende industri i Norge.

Hovedpunkter i hørings svaret

Vi takker DiBK for muligheten til å gi svar på høring om klimabaserte energikrav til bygg. Norske Trevarer signerer også et felles hørings svar fra Byggenæringens landsforening (BNL) og et felles hørings svar sammen med flere andre bransjeforeninger.

Norske Trevarers egne kommentarer er i hovedtrekk:

- Vi støtter innføring av krav til klimagassutslipp fra materialer
- Krav til utslippsnivå må innføres nå, eller minimum gis en dato for når de innføres
- Klimabaserte krav bør legges under kapittel 9
- Energikravene ellers i Byggteknisk forskrift må harmoniseres mot europeiske krav

- Flere bygningsdeler må inkluderes i klimagassregnskapet
- Modul A4 Transport til byggeplass må inkluderes i en normert beregning
- Modul C3 og C4 må inkluderes for å synliggjøre konsekvensen av å ikke ombruke byggevarer

- Vi støtter foreslåtte endringer i dagens kapittel 9

Innspill til foreslåtte endringer i kapittel 14 Energi

Overordnet om forslaget

Vi stiller oss positive til krav til klimagassutslipp fra materialer i Byggteknisk forskrift, men ser gjerne at kravet også hadde inkludert et minstekrav til utslippsnivå i tillegg til krav om dokumentasjon av klimagassutslipp. Skal næringen få til rask nok omstilling må aktørene i *hele* næringen i større grad konkurrere på miljøprestasjon, både mot hverandre og med seg selv mot et kravsnivå. Vi har lite eller ingen tro på effektiv og reell konkurranse med dagens foreslåtte regnskapsplikt alene.

Argumentene som fremføres for ikke å kreve utslippsnivå per i dag er forståelige, men vi mener krav til utslippsnivå er eneste mulighet om Norges forpliktelser overfor Parisavtalen, Klimaforliket og andre vedtatte mål skal gjennomføres med suksess. Vi savner i det minste en indikasjon på *når* krav til utslippsnivå er tenkt innført, jf. varslede nivåkrav i Danmark fra 2023 og Sverige fra 2027.

Forslag om å åpne for generisk eller bransjespesifikk utslippsdokumentasjon (EPD) er riktig på dette tidspunktet. Det er for tidlig å kreve produsentspesifikk dokumentasjon fra 2022.

Omfang av bygningsdeler som inngår i klimagassregnskapet

I omfanget av bygningsdeler som skal inngå i klimagassregnskapet savner vi konkret:

- Kjeller og fundamenter (og grunnarbeid)
- Trapper og balkonger
- Ikke-bærende inner- og yttervegger
- Innvendige systemvegger
- Glassfasader

Vi har valgt å sette grunnarbeid i parentes fordi vi vet at dette er vanskelig å beregne. Men, materialer som brukes til kjelleretasje og fundamentering er det ingen grunn til å utelate etter vårt skjønn. Særlig fordi valg knyttet til fundamentering, sokkel og bæresystem for en bygning er tett forbundet med hverandre og påvirker hverandre gjensidig.

Trapper bør inkluderes for å gi næringen et push i å fremskaffe klimabasert dokumentasjon for disse produktene. Det foreligger allerede en del EPD-er for f.eks. prefabrikkerte betongtrapper, men trapper i andre materialer er per i dag mindre dokumentert. .

Selv om "alle" vet at det er lite data tilgjengelig per i dag for fundament, grunn og trapp, mener vi det er viktig å inkludere dem allerede nå. Særlig fordi formålet med regnskapet er å bygge kompetanse på dokumentasjon og regnskapsføring, samt innhenting av statistikk og fremtidig beslutningsstøtte.

Omfang av utslippsmoduler

Moduler som er foreslått at skal inngå i regnskapet er A1–A3, B4 og B5.

Vi mener at minimum modul A4 må inkluderes, men også B2, B3, C3 og C4. Vi forstår det slik at forslaget er begrunnet med en kombinasjon av lite dokumentasjon på området og at Byggteknisk forskrift skal stille stedsuavhengige krav.

Foreslåtte krav og presiseringer i kapittel 9 om ombruk og "second life" indikerer at Byggteknisk forskrift nå også fokuserer på forhold utover oppføring av nye bygninger. Vi forstår dette som et ledd i at riving og ombygging også er tiltak under pbl.

Selv om forskriften skal stille stedsuavhengige krav til tiltak som definert i Plan- og bygningsloven, der kravene er begrenset til gjennomføring av tiltaket, mener vi at denne fokuseringen mot livsløpets slutt åpner for å også stille krav til C-modulene i klimagassregnskapet.

Utslipp forbundet med transport (A4)

Vi er ikke enige i at modul A4 Transport til byggeplass skal utelates fra klimagassregnskapet. Også NS 3720 påpeker at denne modulen skal inkluderes.

Utslipp i A4 vil være stedsavhengige, og vi kan forstå at Byggteknisk forskrift ønsker å stille nasjonale og steduavhengige krav. Men, så lenge klimagassutslipp bare skal dokumenteres vil det ikke spille noen rolle hva bidraget fra A4 eventuelt er. Utfordringen kommer den dagen krav til utslippsnivå stilles.

Den dagen krav til utslippsnivå vil innføres for A1–A3 (dvs. transportutslipp i A2), og ikke A4, vil dette utgjøre en kraftig favorisering av produksjon som ligger nært råvaretilgangen, men langt unna brukerstedet.

Vi mener derfor at forskriften må ta inn utslipp i A4. Enten beregnet til faktisk brukersted og/eller etter samme prinsipper som ligger til grunn for normerte energiberegninger opp mot et normert Oslo-klima. Byggteknisk forskrift stiller krav til egnethet for bruk i Norge, og derfor mener vi at utslipp forbundet med transport til en «normert» byggeplass i Norge av ferdig vare minimum bør være inkludert.

Som et avsluttende eksempel er vinduer satt sammen av trevirke, isolerglassruter, aluminiumsbeslag, pakninger, lim og fugemasse. Konkret for isolerglass ligger det meste av Europas produksjon i Polen.

- Vindusfabrikker – norskeide eller utenlandskeide – i Polen eller Baltikum vil ha en fordel av å være nært isolerglassproduksjonen ettersom utslipp fra transport av isolerglassruter alene havner i A2, mens transport av ferdige vinduer havner i A4.
- Vindusfabrikker i Norge har lang avstand til råvarene, men nærhet til byggeplass. Isolerglassruta utgjør hoveddelen av volum og vekt i et vindu, og for vinduer produsert i Norge vil mye av transportutslippene derfor flyttes fra A4 til A2.

Dette gir urettferdige konkurransevilkår, all den tid det ferdige vinduet skal brukes i Norge. Sekundært vet man at råvarer og mange like delkomponenter normalt kan fraktes mer effektivt og klimavennlig enn ferdig produkt grunnet mer effektiv pakking per lass.

Utslipp forbundet med bruksfasen (B1–B8)

Krav til utskiftning (B4) er foreslått inkludert, men denne modulen må ses i sammenheng med modul for vedlikehold (B2). Hver for seg gir disse to modulene mindre mening, ettersom det ikke er tilstrekkelig standardisert hva som legges av utslipp i hvilken fase når en EPD utarbeides. Dette gjelder særlig vinduer som har kortere teknisk levetid enn 60 år.

Inklusjon av både B2 og B4 vil stimulere til valg av løsninger som er klimavennlige i et livsløpsperspektiv sett fra bygningens side, og ikke bare i anskaffelse.

Om B5 også inkluderes (som foreslått) eller ikke har vi ingen kommentar til.

Utslipp forbundet med Livsløpets slutt (C1–C4)

Vi mener C3 og C4 må inkluderes som rent produktrettede moduler som går på hvordan et produkt avfallsbehandles og avhendes. Dette er forhold som er en del av en byggevares samlede utslipp sett over et livsløp.

Fokuseres det rent på anskaffelsen, slik dagens foreslåtte avgrensning gjør ved å utelate C-moduler, vil ikke kravet i tilstrekkelig grad drive frem innovasjon og utvikling knyttet til håndtering av byggevarer ved endt livsløp.

Forslag til nye krav og presiseringer i kapittel 9 indikerer også at det skal legges til rette for demontering og ombruk – altså en effektiv og *klimavennlig* avfallsbehandling og avhending.

Når det nå stilles krav til klimagassregnskap, er det ingen grunn til å utelate modulene C3 og C4 for å synliggjøre utslippet forbundet med å *ikke* ombruke.

Et fremtidig krav til utslippsnivå vil kanskje måtte utelate C3 og C4 fra nivåkravet, men klimagassregnskapet bør uansett inkludere disse modulene hvis byggenæringen skal innfri som en sirkulær og klimavennlig næring.

Innspill til foreslåtte endringer i kapittel 9 Ytre miljø

Vi støtter de foreslåtte endringene i kapittel 9 som presiserer og tydeliggjør hensikten om at demontering og ombruk er ønskede kvaliteter ved en bygning. Kravene betyr i praksis at det skal tilrettelegges for sirkularitet i avfallsbehandling og avhending av byggevarer. Dette vil fremme varige, fleksible løsninger som legger til rette for bruk av produkter med lavt klimagassutslipp sett over livsløpet og ikke bare i anskaffelsen.

En konkret tilbakemelding er at krav til avfallssortering i § 9-8 bør inkludere ombruk som en mulig "avfallsfraksjon". Slik det står i dag regnes ikke produkter egnet for ombruk inn i avfallsmengden. Dette bør inn i tillegg til "levering til godkjent avfallsmottak eller direkte til gjenvinning" på samme måte som det er inkludert i foreslag til ny § 9-9.

Den praktiske implementeringen av hvordan ombrukte byggevarer skal reguleres ligger utenfor Byggeteknisk forskrift, og utelates også fra dette høringssvaret. Eget svar gis på foreslåtte endringer i Byggevareforskriften.

Med vennlig hilsen

[Hilde Widerøe Wibe \(Sep 30, 2021 15:52 GMT+2\)](#)

Hilde Widerøe Wibe

Daglig leder

2021-09-30 Høring TEK 17 Klimabaserte energikrav

Final Audit Report

2021-09-30

Created:	2021-09-30
By:	Halvard Høilund-Kaupang (halvard@norsketrevarer.no)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAASS60rirhBms__T70-25lrBMwxKU850dQ

"2021-09-30 Høring TEK 17 Klimabaserte energikrav" History

- Document created by Halvard Høilund-Kaupang (halvard@norsketrevarer.no)
2021-09-30 - 1:28:28 PM GMT- IP address: 51.175.118.115
- Document emailed to Hilde Widerøe Wibe (hilde@norsketrevarer.no) for signature
2021-09-30 - 1:28:56 PM GMT
- Email viewed by Hilde Widerøe Wibe (hilde@norsketrevarer.no)
2021-09-30 - 1:41:45 PM GMT- IP address: 193.213.246.19
- Document e-signed by Hilde Widerøe Wibe (hilde@norsketrevarer.no)
Signature Date: 2021-09-30 - 1:52:19 PM GMT - Time Source: server- IP address: 193.213.246.19
- Agreement completed.
2021-09-30 - 1:52:19 PM GMT